

בבא מציעא נד

עניין: גורעין ומוסיפין ודורשין

אור תורה למגיד ממעזריטש תהלים

פי' שיראה הבעל תשובה שיהיה במעשיו ג"כ מדת נסירה דהיינו שיראה לגרוע מעניני עוה"ז ומתאוות הגשמיות ומותרות וכל שאר צרכי הרשות רק יספיק עצמו בכדי חיותו ויראה להוסיף במעש' עבודת הבורא יתברך. כמ"ש רז"ל אם היה רגיל לקרות פרק אחד או דף אחד ילמוד ב' פרקים וכו' וכיוצא בשאר המצות ויראה להוסיף בכל עבודת הקודש בכוונה ובהתלהבות בדחילו ורחימו ובעשיית המצות ובתפילתו ולימודו ומ"ש ומוסיפין ודורשין רמזו שלא די לו מה שהוא מוסיף על עבודתו אלא גם ודורשי"ן לשון דר"ש דר"ש משה. ודר"ש וחקרת ר"ל שצריך לדרוש ולחקור היטיב ולבדוק את עצמו בחורין ובסדקין שלא ימצא בו שמץ מה ונדגוד עבירה באחד מרמ"ח

אחור וקדם צרתני ותשת עלי כפיד. יובן עפ"י מ"ש רז"ל אדם הראשון דו פרצופים נבראו ואח"כ נסרו הקב"ה. והנה יש להקשות הלוא הקב"ה באורייתא ברא עלמא. וגם האדם שהוא עולם קטן והיכן מרומז הנסירה בתורה. ונראה לתרץ עפ"י מ"ש בגמרא. אחד מהמדות שדורשין בה את התורה והוא גורעין ומוסיפין ודורשין כמו מ"ד מ"ה"פר דם מ"הפר יקבלנו. והנה זה הוא דמיון הנסירה שגורעין ונוסרין מתיבה זו. ומוסיפין על תיבה אחרת וכמו כן היתה הנסירה באדה"ר וד"ל. ומ"ש גורעין ומוסיפין ודורשין רמזו על האדם התחתון. ומה גם אם הוא בעל תשובה. וידוע כי אחת מבעלי תשובה הוא שינוי מעשה והיא עיקר התשובה יותר מכל התענית והסיגופים ולזה אמרו גורעין ומוסיפין